

φιλοκαλικά σταχυολογήματα

27

2020.5

...διαβάζω...άκούω...καταγράφω

"ἔδοξε τοίνυν ἡμῖν τά ἐκ φιλομαθείας συνενεγκεῖν εὐρήματα" (Κύριλλος Ἀλεξανδρείας)

Η ΑΓΙΑ ΑΝΑΛΗΨΗ

Κάποτε, στό μοναστήρι τοῦ Ἐσφιγμένου στό Ἅγιον Ὄρος ἦταν ἓνα ἡλικιωμένο γεροντάκι, μοναχός πολύ ἀπλός πού ὑπηρετοῦσε στό νοσοκομεῖο τῆς μονῆς—ὅπως λέγεται ὁ χῶρος γιά τήν ἀνάρρωση τῶν ἀσθενῶν μοναχῶν .

Καθώς ἦταν πολύ φτωχό τό μοναστήρι, μιά μέρα δέν εἶχε τόν τρόπο τό γεροντάκι αὐτό νά ἐτοιμάσει μιά δυναμωτική σούπα γιά κάποιον ἀσθενή.

Τό μοναστήρι τοῦ Ἐσφιγμένου εἶναι ἀφιερωμένο στήν Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου. Ἀγράμματο ἦταν τό γεροντάκι καί κάθε φορά πού ἄκουγε γιά Ἀνάληψη ἢ Ἅγια Ἀνάληψη ὑπέθετε ὅτι ἡ Ἀνάληψη ἦταν κάποια ...ἁγία. Ἡ ἁγία Ἀνάληψη, ὅπως λέμε ἁγία Βαρβάρα ἢ ἁγία Μαρίνα.

Στήν ἀνάγκη λοιπόν ἐκείνη σκέφτηκε τό γεροντάκι νά ζητήσει τή βοήθεια τῆς «ἁγίας». Μιά ζωή τά εἶχε καλά μαζί της, κάθε βράδυ στό κομποσκοῖνι εἶχε τό μερίδιό της: «Ἅγία μου Ἀνάληψη, πρέσβευε ὑπέρ ἐμοῦ».

Τό μοναστήρι βρίσκεται στό ἐπίπεδο τῆς θάλασσας. Κατέβηκε λοιπόν τά σκαλιά κάτω στό ὑπόγειο, πλησίασε σ' ἓνα ἀπό τά παράθυρα πού βλέπουν πρὸς τή θάλασσα καί προσευχήθηκε:

— Ἅγία μου Ἀνάληψη, δός μου ἓνα ψαράκι νά κάνω μιά σούπα γιά τόν ἀδελφό!

Νά 'σου καί ἓνα μεγάλο ψάρι πετάχθηκε ἀπό τή θάλασσα, κατευθεῖαν στήν ἀγκαλιά του. Γεμάτο χαρά τό γεροντάκι - σά νά συνέβαινε κάτι ἀπολύτως φυσιολογικό - ἀνέβηκε

σχεδόν τρέχοντας παρά την αδυναμία του τά σκαλιά εύχαριστώντας τόν Θεό καί τήν άγία Του, κι έτοιμάσε χαρούμενος τή σούπα γιά τόν άσθενή.¹

Ή παιδική άπλότητα δέν είναι χαρακτηριστικό μόνο τής νηπιακής ηλικίας. Μάλλον ή παιδική, ή νηπιακή άπλότητα είναι δοσμένη, είναι τό φυσικό του άνθρώπου στά πρώτα βήματά του. Ή άπλότητα σε μεγάλη ηλικία είναι τό ζητούμενο καί τό σπάνιο.

Αυτή τήν άπλότητα πού είχαν οι Μαθητές του Χριστού, όταν στην Άνάληψη έβλεπαν νά αποχωρίζεται από αυτούς ό Διδάσκαλός τους. Πόσο χαρακτηριστική ή εικόνα μέ τά ύψωμένα χέρια τους!

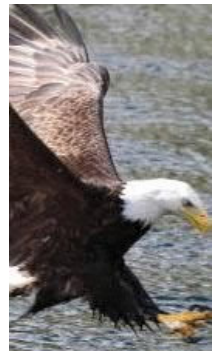
Μή μάς αφήσεις όρφανούς!

Στό Άγιον Όρος πάλι, στά άπόκρημα Καρούλια ήταν ένας άσκητής πού ζούσε μόνος του. Δηλαδή, όχι τελείως μόνος: αυτός καί ή ...γάτα του!

Ένα γατάκι δηλαδή, γιά νά προστατεύει από τά φίδια καί τούς ποντικούς. Όσπου μιά μέρα ένα άρπακτικό όρνεο, περνώντας από τήν έρημικό ούρανό του κελλιού, έντόπισε τό θήραμα κι άρπαξε μέ τά γαμψά νύχια του τό γατάκι. Ό άσκητής, στενοχωρημένος καί μή έχοντας τί άλλο νά κάνει, παραπονέθηκε μέ τόν τρόπο του στον άγιο του κελλιού. Μπήκε μέσα στό ναΐσκο, πάει στό καντήλι του άγίου, καί

— Φούου... έκανε καί έσβησε τό καντήλι, έκβιάζοντας έτσι τή φροντίδα αυτού πού θεωρούσε προστάτη καί φίλο του. Κι άφοϋ του ...έξηγησε τό θλιβερό περιστατικό μέ τό γατάκι, πρόσθεσε παραπονεμένος:

¹ Άρχιμ. Ίωαννικίου, Άθωνικό Γεροντικό, 1991, 73-74 / Π.Μ., Άγιορείται πατέρες καί άγιορείτικα, 2001, 9.

— Γιατί, ἅγιέ μου, δέν τό προστάτεψες;

Τήν ἴδια στιγμή ἄκουσε ἔξω ἀπό τή θύρα τοῦ κελλιῦ τό νιαούρισμα τοῦ γατιοῦ, πού εἶχε μόλις ἐλευθερωθεῖ ἀπό τόν φτερωτό ἐπιδρομέα!²

Ἔλεγε κάποτε ἕνας - ἀπλούστατος ὅπως ἕνα μικρό παιδί - γέροντας:

— Οἱ παλαιοί καλόγεροι ἦσαν ἀπλοί ἀνθρώποι. Ἄδολοι, ἀπονήρευτοι, ἄκακοι, προβατάκια τοῦ Θεοῦ.

Ὁ δέ γέρων Μεθόδιος, πού ζοῦσε καί κοιμήθηκε στό κελλί τοῦ ἁγίου Νείλου τοῦ Μυροβλήτου ἔξω ἀπό τά Καυσοκαλύβια, μονολογοῦσε:

— Ἐκείνη τήν ἡμέρα, Κύριε, πάρε καί τό φτωχαδάκι αὐτό (τόν ἑαυτόν του). Βάλτο μέ τούς δούλους Σου. Κι ἀπό τό ἄλλο δέν θέμε νά πᾶμε μέ τούς δεσποτάδες, οὔτε μέ τούς παπάδες, ἀλλά νά καθόμαστε σέ μιάν ἀκρούδα...³

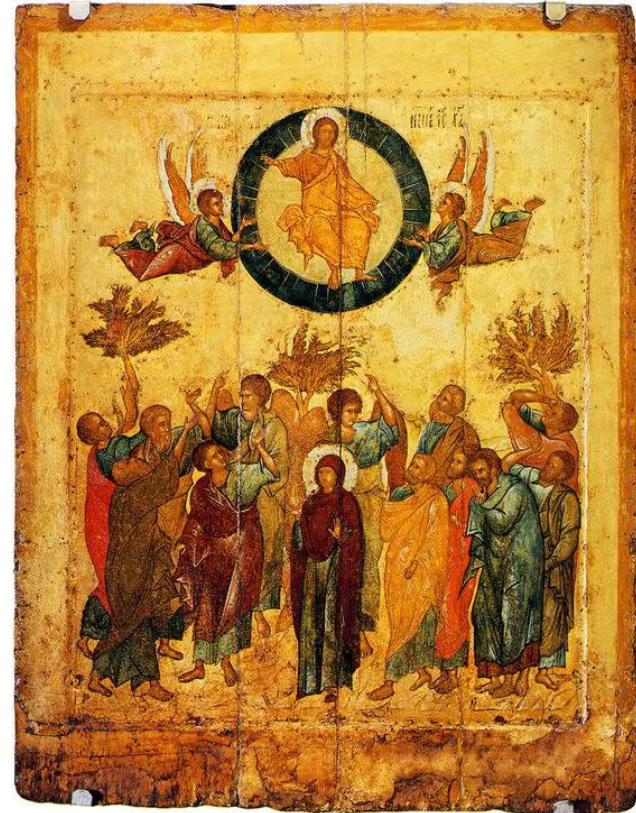
Μᾶλλον ἀγνοοῦσε ὅτι κάπως ἔτσι, αἰῶνες πρίν, προσευχόταν κι ὁ ἅγιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος.⁴

Ψάλλουμε στόν ἑσπερινό σήμερα τό Ἰδιόμελο:

«Ἀνελθὼν εἰς οὐρανούς, ὅθεν καὶ κατήλθες, μὴ ἐάσης ἡμᾶς ὀρφανούς Κύριε· ἐλθέτω σου τὸ Πνεῦμα, φέρον εἰρήνην τῷ κόσμῳ, δεῖξον τοῖς Υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, ἔργα δυνάμεώς σου, Κύριε φιλάνθρωπε»

Κι ἐπίσης:

«Κύριε, οἱ Ἀπόστολοι καθὼς σέ εἶδαν νά ἀνυψώνεσαι μέσα στά σύννεφα, μέ δάκρυα λυπητερά, ζωοδότα Χριστέ, καί γεμάτοι θλίψη, ἔλεγαν θρηνητικά· Δέσποτα, μὴ μᾶς ἀφήσεις ὀρφανούς τούς δούλους σου πού ἀγάπησες,

² Ἀθωνικό Γεροντικό, ὅπ.παρ. 71.

³ Ἀθωνικό Γεροντικό, 72-73 (δές καί ἄλλα στό ἴδιο, στό κεφάλαιο περὶ Ἀπλότητος, σελ. 71-78).

⁴ «Λυπήσου με, Κύριε τοῦ Παραδείσου, κι ἂν δέν εἶναι δυνατό νά εἰσέλθω στόν Παράδεισό Σου, ἄφησέ με νά μένω ἔξω, κοντά στό φράχτη του. Μέσα, ἄς εἶναι ἀπλωμένο τό τραπέζι γιά τούς ἀξιούς, ἀλλ' εἴθε τά ἐδέσματά του νά ρίχνουν τά ψίχουλά τους ἔξω γιά τούς ἀμαρτωλούς, ὥστε κι αὐτοί μέ τή χάρη Σου νά ζήσουν!». On Paradise, 5:15 (μετ.)

σάν σπλαχνικός πού είσαι, αλλά στείλε καθώς υποσχέθηκες τό πανάγιό σου Πνεύμα, νά φωτίσει τίς ψυχές μας».

Ἡ ἀπάντηση ἤδη εἶχε προηγηθεῖ πρὶν ἀκόμα ὑποβληθεῖ τό ἀποστολικό αἶτημα:

«Δέν θά σᾶς ἀφήσω ὀρφανούς. Θᾶρθω κοντά σας. Λίγο ἀκόμα κι ὁ κόσμος δέν θά μέ βλέπει πιά, σεῖς ὅμως θά μέ βλέπετε».⁵

Ἀποστολική παρακαταθήκη γιά τούς ἀπογόνους τοῦ Ἀδάμ:

«Πρῶτο γνῶρισμα τῆς παιδικῆς ἡλικίας εἶναι ἡ ἀποίκιλη ἀπλότης. Ὅσο τήν εἶχε αὐτήν ὁ Ἀδάμ δέν ἀντίκρουσε στόν ἑαυτό του οὔτε ψυχική γυμνότητα οὔτε σωματική ἀσχημοσύνη».⁶

Γνωρίζουμε τώρα ποῦ ν' ἀκουμπήσουμε:

«Ὅπως ἀκριβῶς τό νήπιο δέ γνωρίζει νά ὑπηρετήσῃ καί νά φροντίσῃ τόν ἑαυτό του, ἀλλά στηρίζει τίς ἐλπίδες του στή μητέρα, κλαίγοντας καί περιμένοντας πότε θά τό σπλαχνιστεῖ καί θά τό φροντίσῃ παίρνοντάς το στήν ἀγκαλιά της, ἔτσι καί οἱ πιστές ψυχές στηρίζουν τίς ἐλπίδες πάντα στόν Κύριο, ἀποδίδοντας σ' αὐτόν κάθε ἔργο τέλειο καί ἀγαθό».⁷

Αὐτή ἡ νηπιότητα ὡστόσο ἦταν ἡ δύναμη τῶν ἀποστόλων. Ἐν μέσῳ λύκων!

«Αὐτοί πού ἔχουν γίνῃ παιδιά ὡς πρός τήν κακία, αὐτοί εἶναι οἱ πολεμιστές πρός τόν ἐχθρό. Αὐτοί πού ἀπογυμνώθηκαν ἀπό τήν πανοπλία τοῦ ἐχθροῦ (τήν ἀμαρτία) ἔγιναν πατέρες καί ἔφθασαν στή τελειότητα».⁸

...ἡ ἀγία Ἀνάληψη βοήθειά μας!

⁵ Ἰω. 14:18-19.

⁶ Κλίμαξ, 24:6.

⁷ Μακάριος Αἰγύπτιος, 31:4.

⁸ Ἀββᾶ Ἡσαΐα, λόγ. 25:7.

Ἐκδότης: Ἀρχιεπίσκοπος Γ.Ο.Χ. Ἀθηνῶν & πάσης Ἑλλάδος Μακάριος
Ἐπικοινωνία: archbishopmakarios@gmail.com